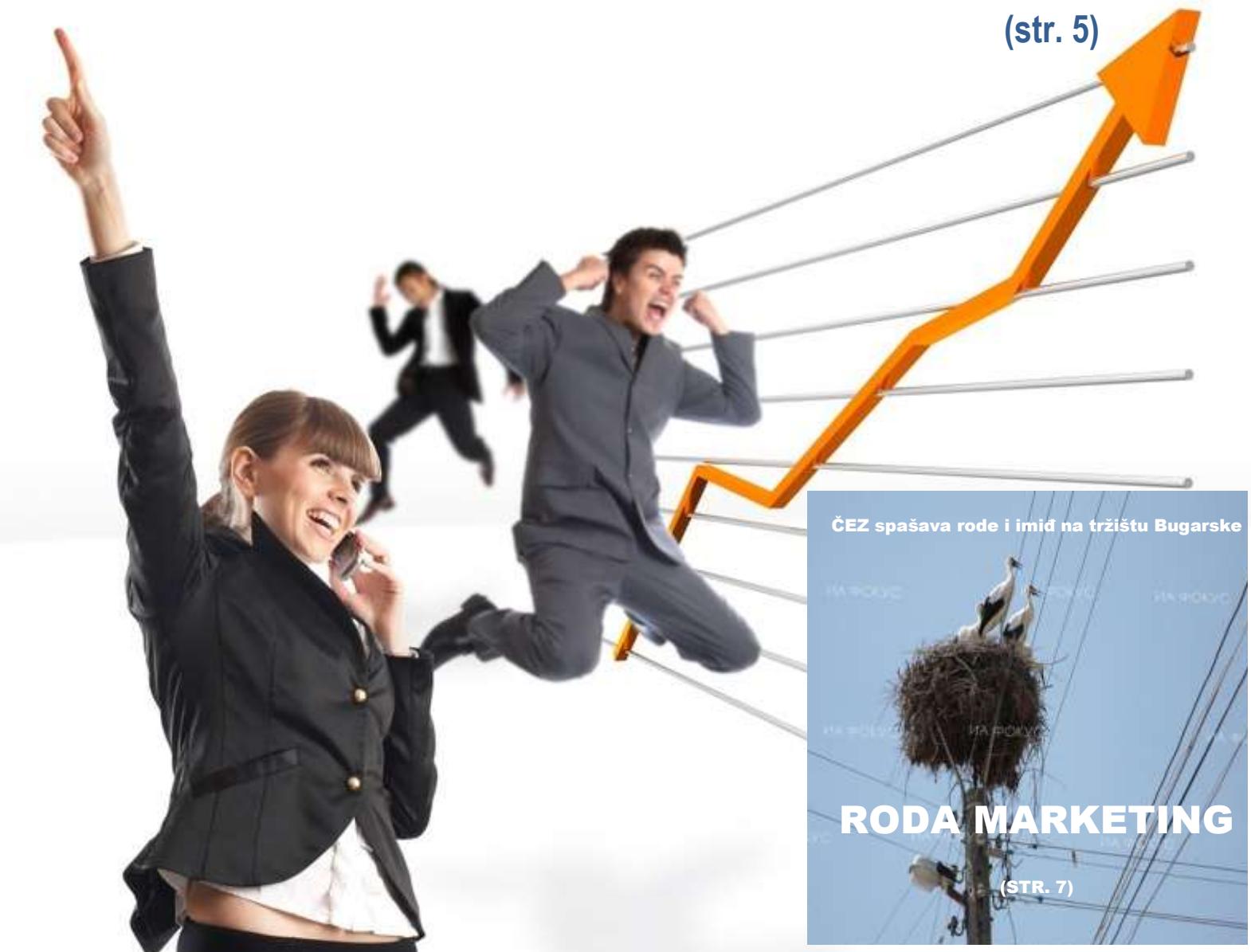

Počinju spektakularne kupoprodaje evropskih elektroenergetskih i gasnih mreža

BITKA ZA EU MREŽE

POLITIKA, REGULATIVA, CENE

BRISEL – Evropska unija je usvojila nove antikorupcijske zakone sa ciljem povećanja transparentnosti vezano za pare koje vlade dobijaju od naftnih i gasnih, kao i rudarskih kompanija. Ministri, Evropska komisija i Parlament su 9. aprila uveče završili pregovore i postigli kompromisni sporazum, posle žestokog lobiranja kako iz tog dela industrije, tako i nevladinog sektora, objavljuje **EurActiv**. Mere,

Samo u 2010.godini afrički izvoz nafte i ruda dostigao je vrednost od oko 333 milijarde dolara, dok je stanovništvo crnog kontinenta ostalo zavijeno u bedi, ilustruje portal **internationalpoliticalforum**. Novi propisi svakako neće rešiti problem, ali hoće uneti više svetla u poslove između naftnih i rudarskih kompanija i vlada koji su dugo bili obavijeni tamom, ostavljajući prostor korupciji i poreskim utajama.

između ostalog, zahtevaju od evropskih kompanija da prijave svaku isplatu vladama veću od 100.000 evra u zemljama u kojima posluju, uključujući i poreze na njihove ukupne prihode, proizvodnju ili profit, rente i licencne stope. Evropski direktori će morati da prijave i plaćanja na nivou projekata, a ne samo vladama, tj. državama. Evropski

2

komesar za unutrašnje tržište Michel Barnier okarakterisao je ovaj sporazum kao početak nove ere transparentnosti u industriji koja je prečesto bila obavijena misterijama i pomoći borbi protiv izbegavanja poreza i korupcije, a usput stvoriti okvir kompanijama i vladama za polaganje računa o upotrebi prihoda od prirodnih bogatstava. EU procenjuje da se gubi jedna milijarda evra na poreskim utajama tajkuna i firmi, što je ilustrovano nedavno objavljenim podacima o tajnim transferima novaca evropskih bogataša i firmi u offshore-oaze.

BRISEL – Evropski komesar za energiju založio se za fleksibilniju politiku prema energetskoj privredi prilikom nametanja novih klimatskih ciljeva, „kako bi se obezbedilo da energija ostane dostupna industriji i domaćinstvima“. Guenther Oettinger je u intervjuu za The **Wall Street Journal** rekao da bi svaki novi cilj vezan za emisije CO₂ ili obnovljive izvore energije morao da bude „skromniji i pragmatičniji“ u svetu ukupne ekonomске situacije u Evropi. WSJ stavove Oettingera vidi kao nagoveštaj zaokreta u EU strategiji prema „čistoj energiji“, (uoči definisanja ciljeva za 2030.) sa većim fokusiranjem na smanjenje troškova energetskom sektoru radi održavanja njegove konkurentnosti u odnosu na uvozne energetske resurse.

BRISEL - ČEZ je obećao da će smanjiti svoje proizvodne kapacitete za do 1.000 megavati kako bi otvorio prostor konkurenциji, što je bilo dovoljno antimonopolskim regulatornim telima u Briseli da obustave istragu protiv češkog energetskog holdinga, saopštila je 10. aprila Evropska komisija. Češka državna kompanija će prodati svoje elektrane u Poceradiju i Hvaleticama, ili elektrane Melnik 3 i Tisova, rečeno je iz „vlade“ Evropske unije. Najveća srednjeevropska kompanija našla se od 2011. na meti istrage EU zbog sumnji regulatora da je blokirala ulazak konkurenциje na veleprodajno tržište električne energije u Češkoj, potseća **Reuters**. „Oslobađanje značajnih proizvodnih kapaciteta otvorice vrata ulasku novih igrača na češko tržište električne energije i omogućiti konkureniju sa oficijelnim ČEZ-om. To će biti dobitak za sve potrošače električne energije“, rekao je komesar EU za konkureniju Hoakin Almunija. Odluka Komisije znači da će ČEZ izbeći novčanu kaznu koja je mogla ići do visine 10 odsto njegovog godišnjeg obrta.

3

BRISEL, SOFIJA – Reagujući na nedavne radikalne poteze bugarske vlade i regulatora u sektoru energetike, Evropska komisija je odlučila da pošalje ove nedelje inspekciju u tu državu, saopšteno je 8.aprila iz ministarstva privrede, energije i turizma u Sofiji. Eksperti iz Brisela će ispitati zakonodavne okvire i strukturalne komponente bugarskog energetskog sektora, kako bi utvrdili uzroke nedavnih problema koji su izazvali žestoke proteste javnosti i neke populističke poteze vlasti. Kako je saopšteno iz Brisela, inspekcija će se usredsrediti na pitanja autoriteta i nezavisnosti nacionalnog energetskog regulatora, a potom i na ulogu Bugarskog energetskog holdinga, sadržaj nacionalnog elektroenergetskog tržišta, način formiranja cena i neka druga pitanja. **Focus**

SOFIJA – Bugarski energetski regulator DKEVR je, uoči dolaska EU inspekcije, neočekivano najavio 12. aprila da će verovatno od 1.jula ove godine doći do novog poskupljenja električne energije, samo mesec dana pošto je prethodna bugarska vlada podnела ostavku zbog protesta građana izazvanih visokim računima za struju i posle najave iz kabineta da će struja pojefiniti. Nova čelnica DKEVR-a Evgenija Haritonova (foto), saopštavajući ovo medijima, naglasila da rudarske firme traže značajan rast cena uglja, što će uticati i na cene struje. **Novinite**

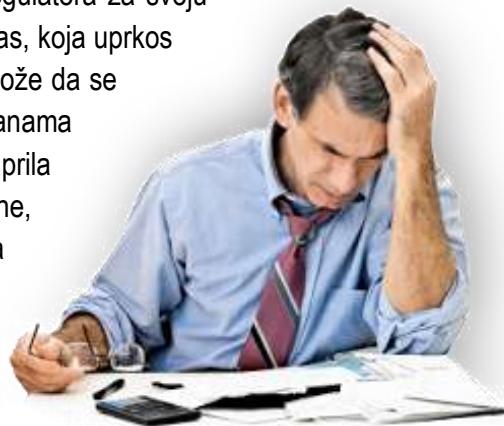
UGOVARANJA, INVESTICIJE, INOVACIJE

PARIZ – Francuska kompanija DGF Suez planira da zatvori tri od četiri elektrane na gas koje ima u zemlji zbog pada profitabilnosti, prenosi 11. aprila list **Les Echos**, ne precizirajući izvor. U informaciji se navodi da te elektrane rade sa 33% instalisanog kapaciteta, zbog manje potrošnje u Evropi i pojačane konkurenциje električne energije iz jeftinijih TE na ugalj.

DIZELDORF – Najveća nemačka kompanija, E.ON traži podršku od energetskog regulatora za svoju najnoviju elektranu na prirodni gas, koja uprkos najsavremenije tehnologije ne može da se nadmeće sa konkurenčnim elektranama na ugalj, prenosi 9. aprila

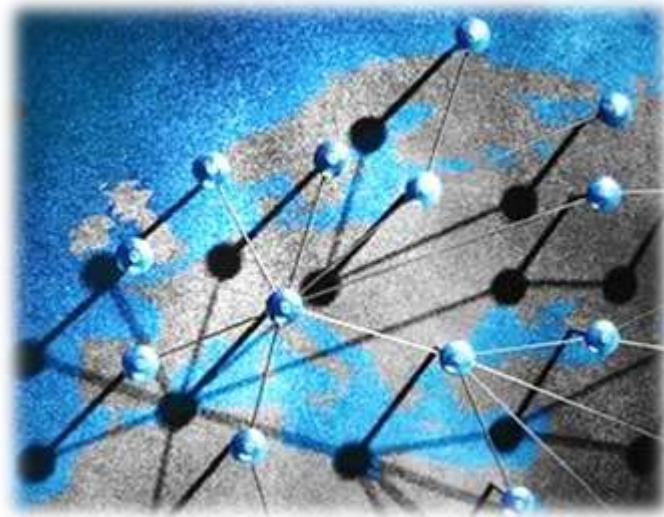
Bloomberg. Elektrana Irsching 4, otvorena pre manje od dve godine, ne može da posluje profitabilno bez finansijskih kompenzacija njenim vlasnicima, pa je to tema pregovora E.ON-a sa regulatorom Bundesnetzagentur. Energetski ekspert iz kompanije Metzler Seel Sohn, Daniel Seidenspinner, kaže da „ovo, takođe, pokazuje i koliko obnovljiva energija pogađa profitabilnost konvencionalnih elektrana. Radno vreme elektrana je sve manje, a takođe su sve niže veleprodajne cene električne energije“, konstatiše on.

LONDON, PARIZ – Finansije francuskog energetskog kolosa EDF su „u velikom problemu“, pa je pod znakom pitanja i ulazak njegove engleske podfirme EDF Energy u posao gradnje britanske nuklearne elektrane Hinkley Point, prenosi **BBC radio** ocenu jedog od čelnika francuske nuklearne privrede. Mycle Schneider, bivši savetnik francuske vlade kaže da bi pod teretom dugovanja od 40 milijardi evra EDF mogao da se povuče iz posla u Britaniji i dodaje da je čitav nuklearni energetski sektor u Francuskoj „u velikoj nevolji“. Najveći problem pretstavlja činjenica da se EDF i vlada u Londonu još nisu dogovorili oko cene koju će vlada plaćati za struju proizvedenu u budućoj nuklearki. Minulog leta, The Times je objavio da EDF Energy traži garantovanu cenu od 165 funti za megavat čas, dok je Ministarstvo energije navodno nudilo 100 funti za MWh.

BRISEL, RIM, LONDON – Tradicionalno najpostojaniji privredni sektor Evrope, elektroenergetske mreže i gasni transportni sistemi, počinju da menjaju vlasnike, lako poput goveda na stočnoj pijaci, piše agencija **Reuters** (10. aprila) u tekstu u kome najavljuje velike kupoprodaje u evropskoj energetskoj infrastrukturi u narednim mesecima, zbog EU propisa koji zabranjuju kompanijama da budu istovremeno proizvođači odnosno prodavci energije i mrežni operateri.

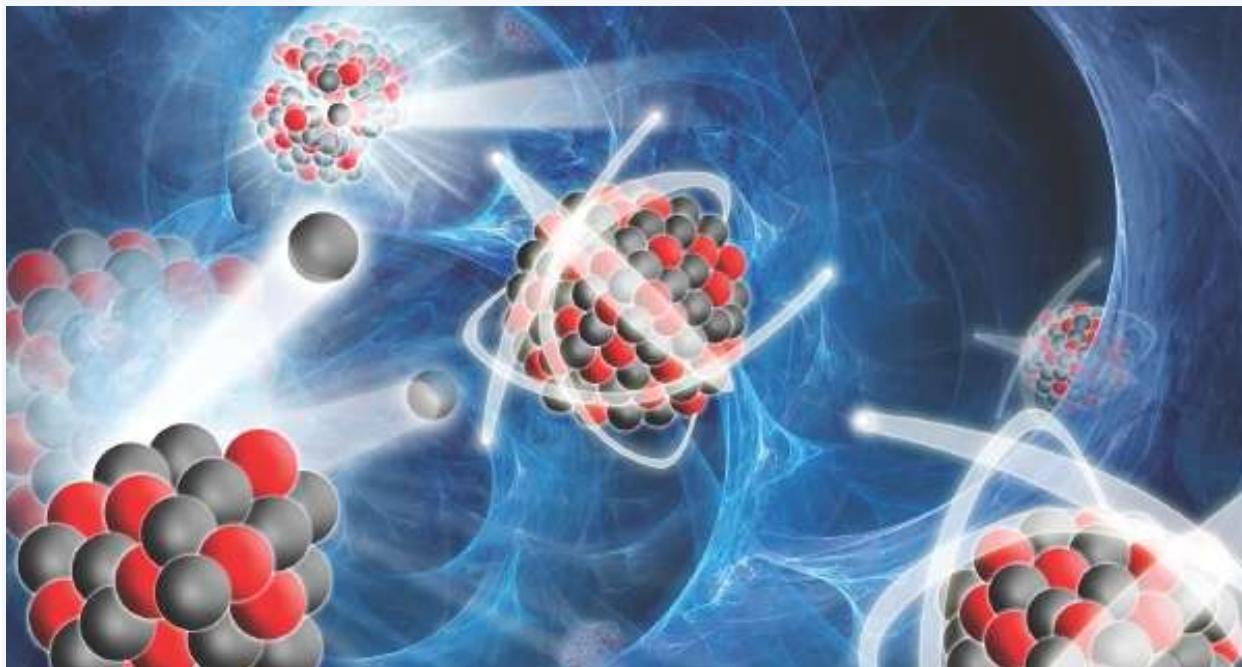
Na scenu su stupili mnogi investicioni fondovi, kojima je ulaganje u ovaj energetski infrastrukturu segment idealna pozicija za obezbeđenje stabilnih dugoročnih prihoda. S druge strane i sami mrežni operateri, poput italijanskog Snama, nemačkog Open Grid Europe, belgijskog Fluxys-a i holandskog TenneT-a, pojavljuju se kao kupci na drugim tržištima. Tako Snam, koga pojedini analitičari vide kao budućeg mrežnog šampiona u EU, nudi ispred jednog konzorcijuma 2,4 milijarde evra za francusku gasovodnu kompaniju TIGF, dok nemačka osiguravajuća kuća Allianz i kanadski fond Borealis daju 1,6 milijardi evra za češkog gasnog operatera Net4Gas. Na tržištu električne energije, Holandija razmišlja da proda na berzi mrežnog operatera TenneT, dok finski Fortum priprema prodaju svoje prenosne elektroenergetske firme. Poslovi su privlačni, jer bum u investicijama u obnovljive izvore traži dograđene i integrisane prenosne sisteme, dok EU gleda da smanji zavisnost od ruskog gasa gradnjom gasovoda do LNG uvoznih terminala u Španiji i Italiji. Francuski EDF bi mogao prodati svoju RTE mrežu, nemački EnBW svoje prenosne i gasovodne mreže, E.ON svoju mrežu u Finskoj i VNG gasovodnu kompaniju Ontrans.

Španske Iberdola i Gas Natural takođe razmatraju prodaju svojih distributivnih ogranaka, dok su pod lupom banaka i mreže u Škotskoj, Švajcarskoj i Austriji. Prvoklasne mete kupaca su i mnoge male mreže u vlasništvu opština. Najverovatniji katalizator koji će stvoriti velikog EU mrežnog operatera dogodiće se na sekundarnom tržištu mrežnih operatera i kada fondovi počnu da prodaju kupljene operatore rukovođeni brzom zaradom, konstatiše **Reuters**.

Eksperti koje je konsultovala agencija očekuju da se ova konsolidacija najpre desi u sektoru gasnog transportnog sistema, jer elektroenergetske mreže za mnoge vlade predstavljaju strateške pozicije. Jedan londonski bankar očekuje da se ovo desi u narednih godinu do dve dana. „Mogli bi završiti sa mrežom sever-jug od Norveške do Rima i istok-zapad od Nemačke do Ukrajine“.

TOKIO – Kompanija operater japanske nuklearne centrale uništene u cunamiju pre dve godine saopštila je 9. aprila da je sve manje sigurna u ispravnost podzemnih rezervoara za radioaktivnu vodu, ali da ne postoji drugo mesto za njeno skladištenje. Tokyo Electric Power Co (Tepco) je objavio da se pretpostavlja da postoji novo mesto na kome otiče radioaktivna voda na jednome od rezervoara Fukushima Daiichi. Ako se sumnje potvrde, to znači da se u ovom trenutku izlivanje događa u tri od sedam podzemnih rezervoara.

6

"Ne možemo demantovati činjenicu da smo sve manje sigurni u ispravnost podzemnih rezervoara", rekao je generalni direktor Tepca Masayuki Ono na konferenciji za novinare. "Ne možemo premestiti svu kontaminiranu vodu u gornje rezervoare, ukoliko odlučimo da ne koristimo one podzemne, jer tamo nema dovoljno kapaciteta", kazao je Ono. Iz Tepca su rekli da je tokom vikenda 6-7. aprila iz rezervoara broj 2 i broj 3 iscurilo oko 120.000 litara kontaminirane vode. **Bloomberg**

LUISVIL (SAD) – Proizvodnja električne energije iz termoelektrana na ugalj u SAD porasla je u martu ove, u odnosu na isti mesec 2012. godine za 21 odsto, objavio je u poslednjem izveštaju globalni provajder energetskih informacija, Genscape. On to objašnjava rastom cena prirodnog gasa od 60% u poslednjih godinu dana, dok je ugalj istovremeno poskupeo svega 2 odsto. Rezultat je da je proizvodnja električne energije iz uglja u martu 2013. bila 53% veća od one dobijene iz termoelektrana na gas. Proizvodnja električne energije iz gasnih elektrana pala je u martu ove godine za 11%, dok je energija dobijena iz obnovljivih izvora istovremeno bila manja za 14% u odnosu na mart 2012. www.power-eng.com Istovremeno američka Energetska informativna administracija (EIA) u izveštaju od 10. aprila prognozira za čitavu 2013. godinu rast učešća uglja u proizvodnji električne energije u SAD od 7,8%. Time bi za godinu u celini ideo uglja u energetskom miksu SAD porastao sa 37,4% u 2012, na 39,9% u ovoj godini, mada i dalje ispod rekordnog učešća uglja od 42,3% u američkoj proizvodnji električne energije u 2011. S druge strane, prema EIA, rast cene gasa će dovesti do smanjenja udela tog energenta u proizvodnji električne energije u SAD na 28% u 2013, prema 30,4% iz 2012.

SOFIJA – Bugarska podfirma češkog ČEZ-a postavila je na zapadu Bugarske nove metalne izolovane platforme za gnezda roda na vrhovima svojih bandera, pokušavajući da reši problem koji su ove ptice selice stvarale nastanjujući se na ovim mestima. Takođe i da ovim bizarnim marketinškim potezom donekle popravi negativnu sliku u javnosti te zemlje, zbog koje firmi CEZ Bulgaia preti i gubljenje licence za distribuciju električne energije. Kako prenosu agencija **Focus**, dosadašnja gnezda koja su u ovom području na banderama u aprilu i maju savijale rode, vraćajući se iz toplijih južnih područja, često su izazivala kratke spojeve sa pogubnim posledicama po ptice. Kompanija navodi da ovim konstrukcijama želi da spase ptice od strujnih udara, a stanovnike od prekida u snabdevanju električnom energijom. Druga prošlonedeljna odluka ČEZ-a, rukovodena istom marketinškom kampanjom, jeste formiranje Potrošačkom savetu „radi – kako obrazlaže - maksimalne zaštite naših klijenata“. Savet će kao nezavisno telo, ali podređeno regionalnom direktoru ČEZ-a za Bugarsku, predlagati mere poboljšanja usluga potrošačima i tesno saradivati sa energetskim ombudsmanom u ovoj zemlji.

7

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

LONDON – Instaliranjem poslednje od ukupno 175. vetroturbina na farmi vetrenjača London Array, u

vodama Engleskog kanala, 8.aprila je završena prva faza i time pušten u rad najveći vetro park na otvorenom moru u svetu, ukupnog kapaciteta 630 MW. Vetrenjače sa turbinama kapaciteta od po 3,6 MW rasejane su na prostoru od 90 km² površini mora, 20 km od obala Kenta. „London Array će biti u stanju da podmiruje energetske potrebe pola miliona domaćinstava i smanji emisije CO₂ za više od 900.000 tona godišnje“, rekao je Tony Cocker, čelnik E-ON UK, suvlasnika vetroparka zajedno sa kompanijama Dong Energy i Masdar. Investitori planiraju da u drugoj fazi projekta podignu njegov kapacitet na 870 MW, prenosi acenet.co.uk.

BERLIN – Ministar ekologije Nemačke Peter Altmaier obelodanio je ovih dana planove zamrzavanja subvencija za obnovljive izvore energije (OIE) na dve godine. On je takođe rekao da će budući rast subvencija posle toga biti ograničen na 2,5% godišnje, piše **Financial Times** u tekstu u kome na primeru promena klime u Nemačkoj, najavljuje mogući „U zaokret“ Evrope u oblasti potsticanja ulaganja u „čistu energiju“. Najveća EU ekonomija je dugo bila šampion obnovljive energije u Evropi, raj za investitore u čistu energiju. Iako ne preterano osunčana i vetrovita država, Nemačka trenutno raspolaže sa blizu polovine evropskih solarnih kapaciteta i 30% vetro-elektrana. OIE su prošle godine dostigle zadržavajući udio od 22% u energetskom proizvodnom miksu Nemačke. Ali, na teret računa za električnu energiju nemačkih potrošača gde se udio doprinosa za OIE bezmalo udvostručio na 0,053€ za kWh. Osim pomenutih

8

predloga Altmaiera, razmatra se i nametanje obaveze proizvođačima obnovljive energije da prodaju svoju električnu energiju kupcima po dugoročnim ugovorima, što je daleko lošija opcija od postojećeg sistema prodaje struje mrežnom operateru uz naplatu po utvrđenoj tarifi. Nove mere bi trebalo da stupe na snagu od avgusta ove godine, ali zbog dosta protivnika moguće je da se ništa ne desi do izbora. Ipak, posledice se već osećaju, jer su se mnogi investitori odlučili da zamrznu svoje OIE projekte ili da izadu sa nemačkog tržišta. Nemačka nije, naravno, jedini primer rezova u potsticajima za zelenu energiju. Zemlje pogodjene finansijskim krizama, poput Španije, Italije i Portugalije su već smanjile svoje subvencije u OIE. Ove nedelje, to je najavila i vlada Poljske. Najzad, ove nedelje Evropski parlament bi trebalo da glasa o tome da li da podrži problematični evropski sistem trgovanja emisijama (ETS). Cena ETS dozvole za emitovanje tone ugljendioksida je pala na 4 dolara, a pre samo pet godina je koštala 30 dolara. Ako Brisel ne dobije podršku Parlamenta u nameri da povuče privremeno 900 miliona ETS-ova sa tržišta, kako bi im podigao cenu, biće to novi udar na borbu protiv zagađenja, a olakšanje tradicionalnim proizvođačima energije i teškoj industriji. Dodatnu glavobolju Briselu predstavlja činjenica da Nemačka ovaj put okleva sa podrškom, što je koliko godinu dana unazad bilo teško zamislivo. Situacija je nova u 2013, konstatuje **FT**.

BUKUREŠT – Češki energetski konglomerat ČEZ odustao je od poslova otvaranja novih vetro elektrana u Rumuniji, posle ograničenja novih dozvola za ulaganja u zelenu energiju u toj zemlji, objavio je 8. aprila portal [Romania-Insider.com](#). Potezu ČEZ-a, koji je rekao da će, umesto u Rumuniju, investirati u poljske

obnovljive izvore energije, prethodila je odluka rumunskog energetskog regulatornog tela ANRE da smanji broj zelenih certifikata za OIE. Tim povodom je Markus Vrieling, izvršni direktor brokerske firme specijalizovane za projekte vetro i solarne energije, RESbroker International, rekao za **Bloomberg** da je Rumunija izgubila kredibilitet i da je više njihovih klijenata zamrzlo investicije u toj zemlji. ČEZ-ov projekat vetro farme Fantanele/Cogelac u regionu Dobrogea je najveći kopneni vetro park u Evropi, kapaciteta 600 MW. ANRE je saopštio da su investitori u OIE

u Rumuniji previše kompenzovani putem šeme zelenih certifikata. Novi vetro kapaciteti dobijaju dva zelena sertifikata po instalisanom MWh, ali je ARNE predložio da se to smanji na 1,5 sertifikat. Nove male hidroelektrane (ispod 10 MW) novim predlogom dobijaće 2,3 sertifikata, umesto tri kao do sada, dok će najveći rez biti za proizvođače solarne energije, sa sadašnjih šest, na tri sertifikata po MWh.

9

RIM - U 2012. čak 28,2% potrošene električne energije u Italiji dolazilo je iz više od 600 postojećih elektrana obnovljivih izvora energije. U Italiji 7.937 gradova koristi solarnu energiju, 1.494 gradova koristi biomasu, 1.053 ih ima instalirane male hidroelektrane, vetroelektrane ima 571 naselja, a geotermalnu energiju koristi 369 gradova. Ukupno, 296 gradova u Italiji može se smatrati nezavisnim u proizvodnji električne energije zahvaljujući energiji vetra, jer proizvode više energije nego što troše. Računa se da će OIE u toj zemlji do 2020. kreirati 250.000 radnih mesta, piše [EnergyMarketPrice](#)

HJUSTON – Energetski kolos BP planira da proda svoje vetroelektrane u SAD, u sklopu strategije usmeravanja na poslove sa naftom i prirodnim gasom, saopšteno je iz britanske kompanije, a prenosi 8. aprila [Oil&Gas Journal](#). U saopštenju se precizira da se ne radi o potpunom napuštanju sektora alternativne energije u SAD. BP u SAD poseduje 16 vetro farmi u devet država, kombinovanih proizvodnih kapaciteta od 2.600 MW. Takođe kompanija u raznim fazama razvoja poseduje u izgradnji vetro farme ukupnih kapaciteta 2.000 MW.

PRIRODNI GAS, NAFTA

BEČ – Austrijska energetska grupa OMV kupila je od nemačkog RWE njegov udeo od 16,67% u projektu gasovoda Nabucco. Poortparol OMV-a je u nedelju, 14. aprila, potvrdio ovu informaciju, ali nije naveo cenu. RWE je pre godinu dana najavio moguće povlačenje iz ovog projekta, čija je ruta u međuvremenu smanjena sa originalnih 3.300 km na 1.300 km dug pravac pod imenom Nabucco West. OMV je sada najveći deoničar u projektu sa 33,34% udela. Ostali deoničari su bugarski BEH, turski Botaš, mađarski MOL i rumunski Transgaz, sa po 16,67% udela. **APA**

10

LNG in Baltic Sea Ports
BPO BALTIC PORTS
Baltic Sea Ports Association
Associated with LNG Investment & Strategy Conference 2013
Accompanying event during the Transport Week 2013
STAKEHOLDERS PLATFORM:
When will LNG fuelled ships start to operate in the Baltic?
Shipowner perspective
6th March 2013, Gdańsk, Poland

Co-financed by the European Union
Trans-European Transport Network (TEN-T)

ST.PETERSBURG - Baltičko more postaće verovatno prvo pilot-područje za korišćenje utečnjenog prirodnog gasa (LNG) kao alternativnog brodskog goriva, izjavio je norveški premijer Jens Stoltenberg 8. aprila na skupu o Baltičkom moru održanom u St. Petersburgu u Rusiji. Norveška podupire napore Evropske unije za smanjenje emisija azotnih i fosforih jedinjenja iz brodskog saobraćaja po Baltiku. S tim u vezi, jedan od predloga je i uvođenje LNG-a kao goriva koje bi na brodovima trebalo da zameni dizel i time smanji emisije štetnih gasova za 80%, što opet traži velike investicije za gradnju infrastrukture u lukama duž Baltika. EU je objavio plan za davanje finansijske pomoći za gradnju punionica LNG-a za brodove do 2020. godine u 139 obalnih i luka u unutrašnjosti koje gravitiraju Baltiku, javlja novinska agencija **UPI**.

PARIZ - Međunarodna agencija za energiju (IEA) smanjila je u najnovijem izveštaju raniju procenu globalne potrošnje nafte u

2013. godini, navodeći da će ona porasti za svega 795.000 barela na dan (bbl/d), na ukupno 90,58 mil. bbl/d. Razlog za novo, treće po redu smanjenje procene potrošnje nafte u svetu je prognoza da će u Evropi potrošnja nastaviti da opada, ove godine za 330.000 bbl/d. Prema IEA, Evropa je najteže pogodjena padom potrošnje nafte od svih razvijenih tržišta, a ove bi godine trebalo da troši dnevno u proseku 13,4 miliona barela, što je najniži nivo u poslednje tri decenije, tačnije od 1985, javlja **AFP**.

REGION

TIRANA - U Albaniji je tokom prošle godine izgubljeno ili ukradeno čak 3,25 milijardi kWh, odnosno preko 40% od ukupne električne energije koja je distribuirana u elektroenergetskoj mreži, pokazuje izveštaj državnog Instituta za statistiku. Kako prenosi tiranska TV **Top channel**, gubitak električne energije je za 50% ili 1,1 milijardi kWh veći u odnosu na 2011, a šteta dostiže 300 miliona dolara ili oko 2,5 odsto bruto domaćeg proizvoda. Početkom ove godine Regulatorni zavod za energetiku (ERE) prisilno je oterao

11

češkog giganta ČEZ, vraćajući elektrodistribuciju pod državnu administraciju, dok se KEŠ, javna kompanija koja upravlja proizvodnjom, nalazi pod stečajem i preživljava zahvaljujući vladinim subvencijama ili kreditima. Finansijska disciplina u energetskom sektoru bila je jedno od velikih obećanja vlade još u vreme njenog prvog mandata 2005. godine. Međutim, posle osam godina, reforme, koje su kulminirale sa privatizacijom albanske distribucije 2009. godine, ne samo da nisu rešile krizu u elektroenergetskom sistemu već se on nalazi u situaciji koja, prema MMF-u, predstavlja pretnju za finansijsku stabilnost zemlje, prenosi **Business.hr**.

SARAJEVO – Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne (EP HZHB) saopštila je u utorak, 9. aprila da je u 2012. ostvarila neto gubitke od 44,2 miliona konvertibilnih maraka (22,6 mil. evra). U saopštenju se ne navode uporedni podaci za 2011. U prošloj godini EP HZHB je ostvarila promet od 384,4 miliona KM, dok su mu ukupni troškovi bili 428,6 mil. KM, objavljeno je na vebajtu najmanje od tri elektroenergetske državne kompanije u BiH. **SeeNews**